

Vlaams
Parlement

vergadering **C220**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 27 april 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het Jeugd- en Kinderrechtenplan (JKP) – 1868 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bezorgdheden van culturele centra naar aanleiding van de overdracht van de Vlaamse cultuursubsidies naar het Gemeentefonds – 1875 (2016-2017)	8

**VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het Jeugd- en Kinderrechtenplan (JKP)
– 1868 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, collega's, minister, de geboorte van het Jeugd- en Kinderrechtenplan (JKP) 2015-2019 werd enthousiast onthaald. Het plan is het resultaat van een uitgebreid participatief proces en omvat duidelijk geformuleerde doelstellingen. Binnen hun bevoegdheidsdomeinen nemen alle Vlaamse ministers het engagement om beleidsdoelstellingen specifiek gericht op kinderen en jongeren te realiseren.

Als minister van Jeugd hebt u ook zelf goede voornemens gemaakt door aan te kondigen dat u erop toe zou zien dat uw collega's hun voornemens ook effectief uitvoeren. Iedereen tevreden: zowel het parlement als de Vlaamse Jeugdraad, die intensief aan het plan heeft meegewerkt. Deze zomer volgt een tweejaarlijkse evaluatie van het JKP.

De voorbije twee jaar zijn er in het Vlaams Parlement heel wat vragen gesteld over de opvolging van verschillende van de strategische doelstellingen binnen het JKP. Uit de verschillende antwoorden blijkt dat er binnen het kader van het JKP weinig concrete initiatieven zijn gerealiseerd.

Bij de bespreking van de begroting 2017 werd gesproken over de mogelijke afschaffing of een integratie in andere plannen en was er twijfel over in hoeverre het JKP de evaluatie van 2017 zou overleven. Voor alle duidelijkheid: Groen is voorstander van het voortbestaan van het – eventueel bijgestuurde – JKP.

Bij nader toezien komt er momenteel heel wat ongenoegen en ongerustheid bovendrijven. In totaal tellen we 214 geplande projecten en processen om tot de verwezenlijking van de verschillende doelstellingen te komen. De volgende stap is een vertaling naar concrete plannen en een hieraan gekoppelde financiering. Die stap blijft evenwel tot nu toe dode letter.

Naar aanleiding van de komende evaluatie maak ik mij, samen met heel wat anderen, zorgen over de toekomst van het JKP. Misschien moet het een beperkter maar concreet gefinancierd instrument worden. Misschien is het zinvol om voor de komende twee jaar een beperkt aantal duidelijke prioriteiten te stellen.

Minister, ziet u nog een toekomst voor het JKP? En hoe ziet u die toekomst? Welke opportuniteiten ziet u om de effectiviteit van het JKP te versterken? Bent u voorstander van het downsizen van het JKP naar meer concrete, duidelijk financieel onderbouwde initiatieven? Waarom wel, waarom niet? Waar liggen uw prioriteiten binnen het huidige JKP? En hoe gaat u ervoor zorgen dat deze prioriteiten worden gehaald? Wanneer mogen we de tweejaarlijkse evaluatie van het JKP verwachten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Annouri, uw vraag komt net iets te vroeg. U hebt zelf aangegeven dat u weet dat de evaluatie op til is. Misschien is uw vraag net iets te pessimistisch. Ik zal proberen uit te leggen waarom ik u dat bij wijze van inleiding zeg.

Hoe zie ik de toekomst? Is er nog een toekomst voor het JKP?

Vanuit het geloof dat kinderen en jongeren mee een dragende kracht kunnen zijn voor de transities waar Vlaanderen voor staat, moet de Vlaamse overheid binnen een langetermijnvisie ook concrete doelstellingen voor het jeugd- én kinderrechtenbeleid verwezenlijken. Veel van de uitdagingen waar Vlaanderen mee geconfronteerd wordt, hebben een rechtstreekse impact op jongeren. Denk maar aan onderwijs, wonen of werkgelegenheid. Dat zijn maar enkele voorbeelden. Zeker in de grote steden – waar de genoemde uitdagingen nog veel dwingender zijn – is de bevolking bovendien heel wat jonger. Samenwerking tussen beleidsdomeinen en afstemming van beleid zijn dus noodzakelijk om aan deze brede uitdagingen, waar ook jongeren mee geconfronteerd worden, tegemoet te kunnen komen. Het leven is – om het met een vreemde zin te zeggen – per definitie een beetje cross-sectoraal. Kinderen en jongeren kunnen bovendien meer dan wij denken ‘agents of change’ zijn. Daarvoor zijn ze jong. En wij zijn dan wat ouder, zo gaat dat. Zij kunnen de zaken waarvoor we staan, vooruit helpen. Maar dat kan natuurlijk enkel als we jongeren het nodige vertrouwen geven, als we hen serieus nemen en als we hen ten volle betrekken bij het beleid dat hun aanbelangt.

Er is jaren hard aan gewerkt om te geraken waar we nu staan. Als ik me goed de bespreking herinner in deze commissie, dan denk ik dat toen ongeveer elke fractie voorstander is en was van het voortbestaan van het JKP. Het feit dat het JKP decretaal verankerd werd, biedt dus een stevige garantie dat opeenvolgende regeringen het niet zomaar naast zich neer kunnen leggen.

Het klopt mijns inziens niet dat de vertaling naar concrete plannen dode letter gebleven zou zijn. Het opzet was dat de doelstellingen van het JKP zo veel mogelijk beslag zouden krijgen in het structurele beleid van de verantwoordelijke ministers. Waar mogelijk kregen ze als eerste stap een plaats in de beleidsnota's.

De collega's van de Vlaamse Regering zijn de voorbije twee jaar wel degelijk aan de slag gegaan met de doelstellingen. Het tussentijdse rapport komt eraan. Hieruit zal blijken dat er al veel gebeurd is, terwijl we nog maar halfweg de uitvoeringstermijn zitten.

Ik hoor inderdaad signalen – en in die zin, mijnheer Annouri, is het goed dat u ze vandaag uit – dat er soms wat twijfels rijzen over het huidig concept van het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan. Een aantal dilemma's stellen zich en blijven zich stellen.

Navigeren we op het Verdrag voor de Rechten van het Kind en de grote maatschappelijke doelen die decretaal werden bepaald, of moeten we veeleer focussen op een aantal prioritaire uitdagingen? Er was wat verwarring over de doelstellingen van het JKP: hoe verhoudt de vraag van het decreet naar de prioritaire doelstellingen van de Vlaamse Regering zich tot de decretaal voorgeschreven beleidsdoelstellingen?

Moeten we in de toekomst meer of minder prioriteiten bepalen? In het huidige JKP zijn het er 12. Dat is al een serieuze vermindering in vergelijking met de 24 in het plan daarvoor. Een aantal actoren vinden het jammer dat daardoor niet het hele jeugd- en kinderrechtenbeleid in beeld blijft. Anderen vinden dit nog steeds veel te veel. Dat is een tweede spanningsveld.

Moet er meer of minder concretisering in het plan zelf? Moeten we initieel tot op het actieniveau naar de Vlaamse Regering gaan? Een andere optie is om de gekozen doelen systematisch te concretiseren via beleidsbrieven, waardoor ook iets beter kan worden ingespeeld op de actualiteit.

Blijven we opteren voor een voorafname in het regulier beleid, namelijk een integratie in de beleidsnota's? Voor dit JKP was het doelstellingenkader klaar voor

de verkiezingen en kon hiermee het regeerakkoord beïnvloed worden. Andere mogelijkheid is natuurlijk dat het proces pas wordt opgestart na het regeerakkoord en de beleidsnota's, wat kan leiden tot extra, nieuwe doelstellingen van ministers, die wel in de beleidsbrieven een beslag moeten kunnen krijgen. Dat heeft dus meer met de timing te maken.

Moet het JKP per definitie een transversaal plan zijn, of streven we naar een verzameling van alle beleid van de verschillende ministers ten aanzien van kinderen en jongeren?

Ik geef hier al die dilemma's, maar ik heb daar ook niet zomaar de kant-en-klare antwoorden op.

Moet het JKP kortlopend zijn, een proces dat kort op de bal inspeelt op actualiteit? Of houden we vast aan de breedvoerige consultatie in alle fases, wat maakt dat het tweeënhalf jaar duurt van omgevingsanalyse tot goedkeuring?

Andere knelpunten hebben te maken met het feit dat we soms te weinig concreet kunnen meten of we de doelen halen, dat er te weinig expliciete budgetten kunnen worden toegewezen aan een specifieke actie in het kader van de uitvoering van het plan, enzovoort.

Ik ben met al deze dilemma's al aan de slag gegaan en heb een traject gelopen met de reflectiegroep jeugd- en kinderrechtenbeleid. Hieruit resulteerden een aantal mogelijke scenario's. Ik wil die eerst nog grondig aftoetsen, onder andere bij de Vlaamse Jeugdraad en de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). Graag houd ik hierbij toch vast aan de grote maatschappelijke doelstellingen die zijn geformuleerd in het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid: het creëren en borgen van gelijke kansen voor alle kinderen en jongeren; het creëren en borgen van brede ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren; het creëren van ruimte voor kinderen en jongeren; het verhogen van de formele en informele betrokkenheid van kinderen en jongeren bij de samenleving.

Daarmee wordt immers ook goed tegemoetgekomen aan de grote principes in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind: non-discriminatie, het belang van het kind, participatie, recht op leven, overleven en ontwikkeling.

Welke opportuniteiten zie ik om de effectiviteit van het JKP te versterken? Voor een eventuele hervorming van het concept zie ik wel degelijk opportuniteiten in de algemene oefening naar een beter bestuurlijk beleid, zoals momenteel afgetoetst met het groenboek Bestuur. Hierin wordt gepleit voor een meer inclusieve overheid, waar het beleid ten aanzien van kwetsbare doelgroepen, waaronder kinderen en jongeren, beter afgestemd wordt. Anderzijds is er de Visienota 2050, die een kader schetst voor een geïntegreerd en afgestemd beleid voor de hele Vlaamse overheid. Zaak zal natuurlijk zijn om hierbij voldoende aandacht te vragen voor kinderen en jongeren. Er zijn dus zeker opportuniteiten om de effectiviteit te versterken, maar de dilemma's die ik net gaf, zijn daarmee natuurlijk niet verdwenen.

Ben ik voorstander van het downsizen van het JKP naar meer concrete, duidelijke en financieel onderbouwde initiatieven? Persoonlijk ben ik inderdaad de idee genegen om het JKP sterker gefocust en meer actiegericht te maken. Ik heb deze regeerperiode al een eerste stap gezet door in te gaan op de vraag van onder andere de Vlaamse Jeugdraad, om een aantal acties extra in de kijker te zetten. Ik zou graag aan de slag gaan met scherpere indicatoren en duidelijke resultaten voor ogen hebben. Het nadeel van keuzes maken, is echter dat niet alle beleidsdomeinen betrokken zullen zijn. Als ik denk aan downsizen, dan heb ik een drie of vier grote projecten voor ogen. De consequentie is dat heel wat prioritaire

uitdagingen tijdens die regeerperiode niet transversaal zullen worden aangepakt. Maar ik herhaal dat ik deze ideeën eerst wil aftoetsen en goed de voors en tegens wil afwegen.

Waar liggen mijn prioriteiten binnen het huidige JKP?

Voor het lopende JKP selecteerde ik al na de eerste bespreking in de commissie, op advies van de Vlaamse Jeugdraad, een lijst van 23 prioritaire acties, die we halfjaarlijks monitoren. Ik heb de commissieleden al tweemaal een rapport hierover bezorgd. Dit werden de facto de prioriteiten in dit plan. Ik wil niet nu gaan snoeien in de strategische doelen die de Vlaamse Regering bepaalde voor het jeugd- en kinderrechtenbeleid in deze regeerperiode, vooral omdat de taken werden verdeeld en de collega-ministers navigeren op de acties die ze vooropstelden. Zoals zal blijken uit het tussentijdse rapport, zijn er, met de strategische doelen voor ogen, zelfs een aantal nieuwe acties toegevoegd.

Het tussentijdse rapport zal, zoals decretaal vastgelegd, voor het reces aan het Vlaams Parlement worden bezorgd. Ondertussen ga ik verder aan de slag met de oefening over de eventuele hervorming van het JKP, zoals daarnet geschetst.

Mijnheer Annouri, ik had graag een antwoord op uw vraag gegeven, maar ik stel voor dat we de bespreking ten gronde doen wanneer de tussentijdse evaluatie voorligt. Als je met een tanker begint, is het heel moeilijk om halverwege de tanker in speedbootjes te snijden. We moeten nu bekijken hoe we het proces voortzetten. Ik begrijp het ongenoegen en de frustratie binnen de sector: wanneer zien we de resultaten? Maar dat is verbonden met alle dilemma's die ik daarnet heb opgesomd. Nogmaals, ik stel voor om het resultaat te bespreken als het binnen is. Zonder het ten gronde te kennen, heb ik al wat elementen kunnen zien. U mag er mij dan gerust op aanspreken en mij erop afrekenen, om te zeggen of er wel concrete dingen in zitten die voel- en tastbaar zijn, of niet.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord. De tussentijdse evaluatie zal er inderdaad aankomen. Dan zullen we daarop verder ingaan. Ik ben blij dat u duidelijk maakt wat uw ambities zijn met het JKP, dat u ermee wilt voortgaan en dat er geen twijfel over bestaat dat het een belangrijk instrument is. Dat is op zich al een heel duidelijk signaal.

Er bestaan inderdaad bezorgdheden en frustraties. U zegt dat het snel duidelijk zal worden welke acties er zullen worden ondernomen en hoe concreet die zullen zijn. We zullen dat debat op dat moment aangaan.

Ik heb nog een bijkomende vraag. U zegt dat u over die dilemma's in overleg gaat met de Vlaamse Jeugdraad en met andere spelers, om te landen met voorstellen. Zullen die er komen op het moment dat de evaluatie wordt opgeleverd? Wanneer zult u daar duidelijkheid over hebben? Wanneer gaat u daarmee landen?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, het Vlaamse JKP herbergt zeker en vast mooie doelstellingen en waardevolle initiatieven. Maar ik begrijp toch ook de vrees van de heer Annouri, dat er te weinig concreets uit zou komen. Dat is zeker een aandachtspunt, waarbij alle ministers voor voldoende concrete plannen moeten zorgen. Veel initiatieven komen terug in de beleidsnota's en beleidsbrieven. Dat is niet verwonderlijk. De geplande acties per beleidsdomein voor kinderen en jongeren worden daarin meegenomen. Maar het mag toch niet de bedoeling zijn dat het JKP een opsomming wordt van die beleidsbrieven. Er komt wel veel terug, maar het mag gerust verder gaan dan dat.

Ik denk ook dat er meer moet worden ingezet op enkele prioriteiten. Dat signaal is al een paar keer teruggekomen. Tijdens de bespreking van het JKP werd ook duidelijk dat in het verleden te weinig werd ingezet op die prioriteiten.

Door een downsizing kan er meer worden gefocust op enkele specifieke knelpunten. Daardoor behaalt men misschien meer resultaten. Die piste moet zeker en vast worden bekeken. Het is beter dat er minder stappen worden gezet dan totaal geen. Minister, ik heb van u gehoord dat er al een en ander wordt ondernomen. De Ambassade is met haar vier kerndoelen een goed voorbeeld.

Minister, u moet waakzaam blijven bij de initiatieven die in de andere beleidsdomeinen worden genomen. U hebt daar een coördinerende rol.

Voor ons is de boodschap dat we echt zouden moeten focussen op enkele haalbare realisaties, waarmee jongeren echt het verschil voelen. Het mag geen eindeloze opsomming zijn. Er moeten echt concrete resultaten uit voortkomen. We moeten dus focussen op een kleinere kern, maar dan wel effectief het verschil maken.

Ik kijk zeker en vast ook uit naar het rapport en naar de tussentijdse evaluatie.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Bedankt voor de bekommernis, op meerdere banken uitgesproken.

Mijnheer Annouri, ik stel voor dat ik eerst samen met u en het gezelschap hier bekijk, op het ogenblik dat de tussentijdse evaluatie er is, wat die ons brengt qua graad van concreetheid en graad van uitvoering. We zullen daar allemaal getuige van zijn en daar een debat over kunnen hebben. Op dat ogenblik wil ik het debat over die dilemma's gerust hernemen. Maar maak u geen illusies, dat blijven dilemma's waar we niet uit zullen geraken en waar op een gegeven moment iemand een beslissing over moet nemen: weinig maar duidelijke en concrete doelstellingen of veel en transversale. Er zijn voorstanders van beide. Er is met andere woorden niet zoiets als de beste methode. En dus wil ik daar ook uw en andere input over horen op het ogenblik dat we de tussentijdse evaluatie hebben, en de meningen van de stakeholders, onder meer de Jeugdraad, daarin verwerken.

Ik stel voor dat we dat debat op die manier vervolledigen. Maar of we dan op het einde van dat debat zullen zeggen dat we het zus of zo gaan doen, daar durf ik mij nu nog niet over uit te spreken. Mocht u mij daar persoonlijke volmachten toe geven, wil ik dat wel doen. Maar het is heel moeilijk. Sommigen zullen zeggen dat het echt wel te weinig doelstellingen zijn, anderen zullen zeggen: doen, want het is zeer concreet.

Laten we, in functie van de evaluatie, kijken of die ons ten minste een stukje kan bevredigen: is er voldoende gebeurd en zijn er een aantal dingen voldoende concreet gebeurd? Dat wil ik eerst even afwachten. Maar we koppelen het aan elkaar. Laten we die afspraak maken, als u dat wenst.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Bedankt voor uw antwoord, minister. Het is zoals u zegt: we zullen dan op het juiste moment met argumentatie elkaar proberen te overtuigen van de beste stappen die gezet moeten worden. Ik kijk er al naar uit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bezorgdheden van culturele centra naar aanleiding van de overdracht van de Vlaamse cultuursubsidies naar het Gemeentefonds – 1875 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, tijdens de paasvakantie konden we in een krant de bezorgdheden of de noodkreten lezen van een aantal cultuurcentra, zoals De Grote Post, C-mine en cultuurhuis De Warande in Turnhout. Zij lieten hun bezorgdheden blijken over de inkanteling van de Vlaamse cultuursubsidies in het Gemeentefonds. De grootste bezorgdheid van de culturele centra is dat gemeentebesturen in de nieuwe legislatuur de middelen zouden aanwenden voor andere projecten. Vanaf 2019 hebben de gemeenten de handen vrij om de subsidies te besteden zoals ze dat willen.

Dat zorgt niet enkel op gemeentelijk niveau voor onzekerheid, maar ook op Vlaams niveau. Het zal voor Vlaanderen heel moeilijk worden om werk te maken van globaal beleid, aangezien de gemeentebesturen niet verplicht zijn om aan te geven wat ze met het geld zullen doen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeenten en de culturele centra goede afspraken maken over inhoud, organisatie en de financiën van de werking.

Ondertussen hebben ook de bibliotheken, bij monde van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD), zich aangesloten bij deze bezorgdheden.

Er is ook schrik dat de middelen van de steden en gemeenten onder druk komen te staan. Wat daarvan de gevolgen zouden zijn, is nog niet duidelijk. In ieder geval is er de vrees dat er minder geld naar de culturele centra zal gaan.

Vanwege hun bezorgdheden en onzekerheden hebben drie centra een werkgroep opgestart, met de bedoeling om na te denken over het signaal dat ze aan u willen geven. Daarom heb ik de volgende vragen, minister. Deelt u de bezorgdheid van de culturele centra? Zult u de resultaten van de werkgroep meenemen en daarmee inspelen op het Regiodecreet? U stelt dat u dit proces zult monitoren. Welke indicatoren zult u daarvoor hanteren? Welke instrumenten hebt u in de hand om dat te doen? En welke maatregelen kunt u nemen, als blijkt dat gemeenten minder middelen aan cultuur besteden, wetende dat de middelen overgeheveld zijn naar het Gemeentefonds, u dus niet financieel kunt sanctioneren, en dat de minister van Binnenlands Bestuur hiervoor bevoegd is? Hoe ziet u dat?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Aangezien ik zelf deelnemende partij was aan het krantenartikel waar u uw vraag op baseert, denk ik toch te kunnen stellen dat we te maken hebben met een bezorgdheid van de culturele centra. Ofwel luister ik niet goed, maar een noodkreet heb ik vooralsnog niet gehoord.

In uitvoering van het regeerakkoord 2014-2019 werden de middelen van het lokaal cultuurbeleid vanaf 2016 toegevoegd aan het Gemeentefonds. Dat betekent inderdaad dat de vroegere subsidiëring van cultuurcentra en van openbare bibliotheken voortaan gebeurt via een onvoorwaardelijke, maar ook transparante financiering via het Gemeentefonds. Ik heb herhaaldelijk gezegd dat dit een blijk is van vertrouwen in de lokale besturen, die vanuit de eigen context en kennis van het veld een passend beleid kunnen uitrollen.

De Vlaamse overheid heeft decennialang een actief ondersteuningsbeleid gevoerd, wat geleid heeft tot sterke en slagkrachtige cultuurcentra. Ik erken en waardeer de bezorgdheid van de cultuurcentra, maar ik heb er ook vertrouwen in dat de centra in staat zijn om te wegen op de toekomstige beleidsopties van de eigen gemeente.

Bovendien zie ik dat er, net als bij bibliotheken, verschillende steden en gemeenten stevige infrastructurele inspanningen blijven doen: er zijn nieuwe culturele centra in Tervuren, Halle en Zaventem, en in Heusden-Zolder staat het in de steigers. Aanvragen voor FoCI-ondersteuning (Fonds Culturele Infrastructuur) illustreren dat eveneens. Met andere woorden: de investering en/of de renovatie van die zaken is verre van stilgevallen.

U vroeg of ik de resultaten van de werkgroep, waarvan sprake in het artikel, wil meenemen. Zeker en vast. Het Regiodecreet zal in eerste instantie een antwoord bieden op de gewijzigde taakstelling van de provincies en streven naar een maximale continuering van subsidiëring. Tegelijkertijd streef ik ernaar om hefboomen in te bouwen die complementair en verbindend zijn ten aanzien van het Vlaamse en lokale cultuurbeleid enerzijds en versterkend werken tussen de verschillende sectoren binnen het cultuurbeleid en ten aanzien van andere beleidsdomeinen anderzijds. Momenteel werk ik aan een visienota die de krachtlijnen voor het Regiodecreet uittekent. Het uittekenen van een dergelijk beleid op regionale schaal in synergie met de Vlaamse decreten allerhande, zeker in de cultuursector, maar zelfs breder, en ook in interactie met de presentatiecentra, waarvan cultuurcentra een belangrijke, zo niet de belangrijkste speler zijn, is net een van de krachtlijnen. De input van de cultuurcentra is dan ook steeds welkom.

Los van de bezorgdheid die door een aantal centra werd geuit, is het zeker goed dat we regelmatig contact houden met hen of hun vertegenwoordigers, om te kijken welke rol zij in het brede cultuurbeleid kunnen blijven spelen, al was het maar als motoren van cultuurspreiding.

Mijn administratie heeft de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in monitoring-instrumenten, bijvoorbeeld Cultuurcentra in Cijfers en het Bibliotheek Informatie- en Opvolgingssysteem. In die instrumenten kunnen respectievelijk de cultuurcentra en de bibliotheken zeer nauwkeurig gegevens over hun werking registreren. Intussen werd de ontsluiting van de verzamelde gegevens naar een nieuw niveau getild met de website www.kennisportaalccenbib.be. Naast die gespecialiseerde opvolgings- en rapporteringsinstrumenten werd in 2015 het traject Lokale Monitoring opgestart. Dat moet uitmonden in een set van indicatoren met relevante beleidsinformatie over de sectoren cultuur, jeugd en sport.

Vanuit de genomen beleidsopties is er niet in sancties voorzien, in elk geval niet momenteel. Ik ga ervan uit dat het lokale cultuurbeleid door een decennialang volgehouden Vlaamse ondersteuning een sterke positie heeft verworven binnen de gemeentelijke context en dat het die positie ook kan verzilveren in de aanloop naar de nieuwe gemeentelijke legislatuur.

U hebt ook gezien waarmee het desbetreffende artikel begint, namelijk met een zeer particulier verhaal in Oostende, waar ik ook niet van weet waarom de financiering of de zekerheid van financiering vanuit het gemeentebestuur, waar ik en u nauwer bij betrokken zijn dan we denken, plots maar zo laat tot een overeenkomst komt met De Grote Post. Ik stel me daar ook vragen bij, maar dat is een particuliere situatie, die ik niet meteen koppel aan het bredere beleidsgegeven van uw vraag.

Uiteraard zijn er een aantal bezorgde mensen, uit Genk, uit Strombeek en nog iemand anders, die vragen hoe het nu verder gaat. Die antwoorden heb ik u

proberen te geven. En naar goede gewoonte zullen we over dit onderwerp ten minste niet op korte termijn tot een consensus komen.

Ik ben er wel echt van overtuigd, mevrouw Idrissi, dat het feit dat het nu de eerste keer is sedert drie gemeenteraadsverkiezingen dat het, net zoals voor andere sectoren, ook voor de cultuurcentra en bibliotheken niet of minder duidelijk is wat hun lot zal zijn na de verkiezingen, voor hen ook een enorme activering, mobilisering en zelfs lobbykracht inhoudt. Ik wil het daartoe niet herleiden, en ik ga met hen praten en dergelijke meer, maar mocht ik hen zijn, zou ik daar wel gebruik van maken om mezelf tot een thema van de gemeenteraadsverkiezingen te maken. Want dat is het misschien ook al voor een deel. Daarmee wil ik hen niet het bos in sturen en zeggen dat dat het beste advies is dat ik hun kan geven, maar ik zou het zeker doen, omdat op die manier misschien meer dan andere keren de cultuur in het hart van de gemeentelijke verkiezingen zal staan, het liefst op zo veel mogelijk plaatsen. Dat was in het verleden niet zo, want het was toch allemaal geregeld en men kreeg het geld van Vlaanderen.

Er zijn dus een aantal onzekerheden verbonden aan de huidige situatie, maar er zijn ook een aantal voordelen aan verbonden. Dat is de stand van zaken die ik u nog eens wou meedelen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Bedankt, minister. Gelijk welke coalitie van gelijk welke kleur, het kan in elke coalitie voorkomen. Eerlijk gezegd ben ik een beetje verbaasd. Vroeger was er een zekerheid, want je wist hoeveel geld je zou hebben. U had dat heel gemakkelijk kunnen aanpakken door die middelen te oormerken. Dat zou u geen frank extra gekost hebben, maar dat zou behoed hebben dat cultuurcentra en anderen moeten gaan lobbyen en smeken en gaan aankloppen: alstublieft, vergeet cultuur niet. Ook al denk ik dat het belangrijk is dat ze dat toen, die druk van 'alstublieft, laat die koek die vandaag aan cultuur wordt gegeven vanuit het Gemeentefonds, zo groot blijven' is er nu wel heel erg. Er is geen enkele hefboom. Enerzijds zijn de middelen niet geoormerkt, en anderzijds bevestigt u mijn vrees dat er ook geen sancties zullen zijn. *(Opmerkingen van minister Sven Gatz)*

Natuurlijk moet je vertrouwen geven aan gemeenten, maar op het moment dat er één gemeente tussen zit die het echt aan haar laars lapt, kun je niet sanctioneren.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, zoals u weet, ben ik het helemaal met u eens dat we vertrouwen moeten hebben in de lokale besturen. Ik ben het er evenzeer mee eens dat de culturele centra en de bibliotheken dankzij het Vlaamse cultuurbeleid van de afgelopen decennia een sterke positie verworven hebben en dat ze die helemaal niet zo snel kwijt zullen spelen.

Net zoals u geloof ik ook in het positieve van het debat. We gaan inderdaad richting die lokale verkiezingen, en laat ons inderdaad ook maar eens wat debat voeren, ook over lokaal cultuurbeleid. Ik kan u zeggen dat ik de eerste uitnodiging voor een dergelijk debat al in mijn mailbox gekregen heb. Er zijn dus best al wel wat organisaties die daaraan gaan beginnen.

Dat gezegd zijnde, werd ook afgelopen maandag op de Staat van het Boek vanuit de sector nog eens die bezorgdheid geuit rond de monitoring.

U hebt inderdaad de genomen initiatieven genoemd. Dat is positief, maar ik denk dat we ook waakzaam moeten blijven. Intussen bent u ongetwijfeld op de hoogte

van het initiatief dat een aantal middenveldorganisaties hebben genomen in het kader van de burgerbevraging over het aanbod. Vanuit de sector blijkt dat er nog een zekere honger is, ik kan dan ook alleen maar toejuichen dat die initiatieven worden genomen. We moeten waakzaam zijn en ervoor zorgen dat we een match kunnen maken tussen al die gegevens zodat dit een goed werkinstrument kan zijn en de sterke positie die het lokaal cultuurbeleid heeft verworven, behouden kan blijven.

Bart Caron (Groen): Ik zal de discussie niet heropenen, en ik aanvaard de situatie zoals ze is. De decretale basis is nu zo gemaakt. Minister, ik wil u aanbevelen om in het boek 'Over Bach, cement en de postbode' van Miek De Kepper – het gaat over de geschiedenis van het lokaal cultuurbeleid – dat ongeveer een maand geleden is voorgesteld in De Krook in Gent, het laatste commentaarhoofdstuk te lezen van professor Filip De Rynck.

Hij heeft een bestuurlijke maar ook politiek gekleurde beschouwing gemaakt over die lange periode waarbij hij vaststelt dat de situatie is wat ze is, en ik volg hem daarin. We zijn zoveel jaren later, de Vlaamse overheid hoeft niet meer op alle punten regulerend en controlerend op te treden, die tijd is voorbij. We hebben een volwassen sector gekregen. Maar dat betekent omgekeerd ook niet dat er geen relatie meer moet zijn tussen het lokale en Vlaamse niveau ook wat betreft cultuurcentra, openbare bibliotheken en het brede lokale cultuurbeleid. We zullen wellicht nieuwe stimuli, nieuwe vormen van instrumentaria kunnen ontwikkelen om innoverende tendensen waar te maken, wat die ook mogen zijn.

Professor De Rynck geeft zelf geen uitdrukkelijke sporen aan, ik doe dat ook niet, maar één belangrijk idee blijft wel naar voren komen. Al hadden de gemeenten vroeger 80 procent van de lokale initiatieven en Vlaanderen maar 20 procent, Vlaanderen had de sleutelbos in handen. We hebben dat wel gegenereerd en de gemeenten kunnen motiveren om dat te doen. Er is een sterke interactie tussen het handelen van twee overheidsniveaus die elkaar vooruit kunnen jagen in een grote autonomie ten opzichte van elkaar. Ik denk dat dat de toekomst is. De vraag is hoe we een nieuwe relatie kunnen ontwikkelen om elkaar vooruit te jagen.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid had oorspronkelijk de bedoeling om via het lokaal cultuurbeleidsplan de aandacht voor het cultuurbeleid lokaal, in de gemeente, bij verenigingen enzovoort te verhogen, maar het is verzwolgen in de vele plannen die nadien zijn gevolgd. Ik kan u uit ervaring zeggen dat dit ook effectief heeft gewerkt, maar dat heeft ook zijn tijd en gaat dus over. In die zin staan we nu voor een nieuwe, uitdagende periode.

Mevrouw Bastiaens, maandag bij de start van Boekegem heeft het veld uitdrukkelijk gesignaleerd dat men zeer ongerust is en dat er hier en daar ook afbouw is, vooral in bibliotheken, van het aantal medewerkers en filialen en van de openingsuren. De monitoring is absoluut noodzakelijk om dit in beeld te kunnen krijgen. Ik wil niet pessimistisch zijn, ik denk dat we voor een toekomst staan waarbij we een nieuwe vorm van instrumentarium en van samenwerking moeten ontwikkelen tussen Vlaanderen en de lokale besturen, ten bate van het lokaal cultuurbeleid.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik denk defensief dat we waakzaam blijven, en dat is inderdaad ook nodig. We gaan monitoren, ik weet ook niet hoe het politieke debat hierover eruit zal zien, in de aanloop naar de verkiezingen, maar ik vind ook dat we dat moeten voeren. Tegen dan zullen we alweer wat wijzer zijn. Dat kan ook paradoxaal genoeg indien dingen niet in de goede richting zouden gaan. Maar offensief denk ik ook dat het goed is om het Regiodecreet, zelfs als het bedoeld is als veilige landingsplaats voor de provinciale initiatieven, mee aan te

wenden. Zo zal het geconcipieerd worden om de relatie waar de heer Caron naar verwees, op een nieuwe manier leven te geven.

Met andere woorden, er is een defensieve lijn en een offensieve lijn. We zijn niet, om het met de woorden van Francis Fukuyama te zeggen, aan het einde van de geschiedenis. We zitten nu in een overgangperiode en bekijken hoe die lokale cultuurcentra en bibliotheken en hun onderlinge verhouding ten opzichte van de Vlaamse overheid er binnen enkele jaren zullen uitzien.

Ik begrijp de ongerustheid van een aantal centra, ik wens alleen niet men die ook nog eens onnodig aanwakkert en het kleinste teken ziet als een teken van onheil. Met de 305 gemeenten die Vlaanderen rijk is plus de 19 Brusselse gemeenten zal er altijd wel ergens een rimpeling op het wateroppervlak zijn, om welke reden dan ook.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Minister, als ik deze vragen met de regelmaat van klok in dit parlement blijf stellen, dan is dat juist omdat ik waakzaam wil blijven. Ik wil dat u daarover nadenkt, dat u zegt dat u de ongerustheid van sommige centra deelt maar ook dat u zich bewust bent van wat er zou kunnen gebeuren, in de negatieve maar ook in de positieve betekenis van het woord. Ik hoop samen met u dat ik aan het eind van deze legislatuur moet toegeven dat mijn ongerustheid ongegrond was.

We hebben maandag vanuit het bibliotheekwezen heel duidelijk signalen gekregen. Als die ongerustheid er is, als die leeft, dan is het mijn taak om die in dit parlement een stem te geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.